

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kw. miesięcznie 1,50 zł z odnośnikiem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozateryminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lam.) 10 gr. za reklamy na str. 3-lam. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 60. Konto czekowe P. K. O. Poznań 294.252.

Poniedziałek, dnia 15 Izabeli.
Wtorek, dnia 16 Radosława.
Środa, dnia 17 Anicata

Dziś wschód słońca o godz. 4 44 zach. 6 30
Jutro " " " 4 42 " 6 32
Dziś " księżycyca " 8 11 " 1 28

Nr. 45

Wąbrzeźno, wtorek 16 kwietnia 1929 r.

Rok IX

A nad Bałtykiem zawisł Orzeł Biały...

Gdy oddział wojowników greckich, wypadkami wojen zapędzony w głąb lądu Azji Mniejszej, po długich trudach, po przewyciężeniu wiele niebezpieczeństw, powracał wreszcie i zbliżał się ku morskemu wybrzeżu, gdy przed oczyma stęsknionych i strudzonych żołnierzy zadrgała wreszcie lśniąca w słońcu toń morską — wówczas wojownicy greccy zapomnieli o szyku bojowym i o karności, a wzniosłszy ramiona ku niebu, w uniesieniu radosnem biegli zmęczoną gromadą z gromkim okrzykiem: *Thalassa, thalassa! Morze morze!*

Srebrno złocista toń morską znaczyła dla nich koniec trudnej wędrówki, powrót do ojczyzny ukochanej.

Zaś po wiekach gdy polskie zastępy zbrojne dotarły w roku 1920 do szarych fal Bałtyku, gdy piaszczyste dno morskie wbity został słup graniczny Rzeczypospolitej Polskiej, cały naród polski z pełni swej piersi zakrzyknął radośnie:

— O morze! Nasze polskie morze!

I o ile dla żołnierzy polskich fale Bałtyku oznaczały kres zbrojnej wędrówki, o tyle dla narodu całego objęcie wybrzeży morskich stanowiło zapowiedź przyszłej potęgi i sławy świeżo wyzwolonej Ojczyzny.

Po długich latach niewoli odzyskaliśmy znów wybrzeże Polskiego Morza.

Odzyskanie wybrzeży morskich to nietylko owoc krwawej zawieruchy światowej, to nietylko sukces naszego oręża i wysiłków dyplomacji polskiej w Paryżu.

Jest jeszcze jeden czynnik, a to właśnie najważniejszy, któremu w pierwszym rządzie zawdzięczamy ten fakt radosny, że przed dziewięć laty pułki polskie przeszły Tucholskie Bory i zbliżyły się do „Thalassa, Thalassa!” Tym czynnikiem — to ten niezłomny, krzemienne twarde, prozaiczny, cichy, spuszczone, a bohaterski w swej masie Kaszubskiej lud. Pisze o nim jeden z naszych świetnych pisarzy co następuje.

To plemie wspaniałe z pod Stężec, Kościerzyny, Szymbarku, Redy, Oksywi, Swolenia i naszej najukochańszej Gdyni uratowało nasz korytarz do morza. Sprzedawali jeden po drugim swoje majątki dwory Przebendowscy, Zabłoccy, Podoccy, Bogusławscy, Bronikowscy, Małachowscy i uciekali w świat, a tylko oni zostawali, ani drgnawszy w swych poradach, śpiewając, ino po swych maleńskich kościółkach:

„Gwiazdo morza chthonas Pana mleciem swym kormnięła”...

I dzięki Kaszubom, tym „strażnikom Morza Polskiego” mamy dzisiaj ten bezcenny skarb, z którego wartości nie wszyscy jeszcze w Polsce zdają sobie sprawę.

To też z okazji rocznicy objęcia wybrzeży Bałtyku warto jeszcze raz uprzytomnić sobie, czym jest właściwie morze dla państwa i narodu.

Czem jest morze jako czynnik gospodarczy, wszyscy dobrze wiemy. Zarówno prasa, nasza literatura i odczyty, jak i cała państwowa działalność w kierunku rozwoju żegluga morskiej na każdym kroku przypominają nam, że jeżeli mamy być narodem wielkim i potężnym, narodem w całym tego słowa znaczeniu, to musimy mieć nietylko nieskrępowany niczem dostęp do morza, ale i odpowiednią flotę handlową i wojenną.

Na tę sprawę poglądy już od najdawniejszych czasów zostały ustalone. Widzieliśmy rozwój repu bliż nadmorskich, widzieliśmy dawny rozwój kraju polskiego nad morzem, widzieliśmy jak ludzie ży-

Utworzenie nowego gabinetu.

(Wiadomość własna.)

Dymisja rządu profesora Bartla

Warszawa, dnia 14. 4. Wczoraj tj. w sobotę 13 bm. ogłoszone zostały akty urzędowe o dymisji gabinetu prof. doktora Bartla. Misję utworzenia nowego gabinetu otrzymał minister Świtalski.

Profesor dr. Bartel podejmował tego dnia o godz. 18-tej członków gabinetu pożegnał herbatką.

Zatwierdzenie nowego gabinetu.

Warszawa, 14. 4. Dziś po południu Pan Prezydent Mościcki podpisał nominację nowego gabinetu.

Prezesem Rady Ministrów został p. dr. Kazimierz Świtalski.

Ministrem Spraw Wojskowych Marszałek Józef Piłsudski.

Ministrem Spraw Zagranicznych: August Zaleski.

Ministrem Spraw Wewnętrznych pozostał p. generał Sławoj Składkowski.

Ministrem Handlu i Przemysłu — Eugenjusz Kwiatkowski.

Ministrem Robót Publicznych Jędrzej Moraczewski.

Ministrem Sprawiedliwości Stan. Car.

Praca i Opieka Społeczna: Aleksander Prystor.

Ministrem Poczt i Telegrafów Bermer.

Ministrem Oświaty i Wyznań Religijnych został b. wiceminister Sławomira Czerwiński.

Ministrem Rolnictwa — Karol Niezabytowski.

Ministrem Reform Rolnych Witold Staniewicz.

Kierownikiem Skarbu został poseł w Bukareszcie płk. Ignacy Matuszewski.

W kołach politycznych obiegają pogłoski, że nowoutworzony gabinet utrzyma się najdłużej.

ZYCIORYS DR. KAZIMIERZA SWITALSKIEGO.

Dr. Kazimierz Świtalski urodził się w roku 1886 w Sanoku, gdzie też ukończył gimnazjum. Studja filologiczne odbywał w uniwersytecie we Lwowie, gdzie w r. 1928 uzyskał stopień doktora filozofii. Już od r. 1904 dr. Świtalski pracował w szkolnictwie jako suplent VIII. gimnazjum realnego we Lwowie. Od wybuchu wojny dr. Kazimierz Świtalski walczył w szeregach I. brygady. W r. 1917 został wydalony za agitację przeciwko składaniu przysięgi i powraca do Lwowa na opuszczone stanowisko w gimnazjum, w grudniu r. 1918 zostaje powołany do adjutantury generalnej Naczelnika Państwa, gdzie w randze majora pełni obowiązki referenta spraw politycznych. W r. 1925 na własną prośbę zostaje przeniesiony do rezerwy, w czerwcu zaś 1926 r. dr. Świtalski obejmuje urząd zastępcy szefa kancelarii cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej. Postanowieniem p. Prezydenta Rzp. z dnia 25 października 1926 r. dr. Świtalski zostaje mianowany dyrektorem departamentu politycznego w M. S. Wewn., 28 czerwca 1928 r. objął tę funkcję ministra oświaty w czwartym gabinecie prof. Bartla.

Skarb Państwa pokrzywdzony na 50 milionów zł. Ogromne malwersacje w Wilnie

Wilno 14. 4. (o) W wileńskiej dyrekcji lasów państwowych popełniono wielkie nadużycia. Ogółem państwo pokrzywdzone zostało na 50 milionów złotych.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że śledztwo, które nie zostało jeszcze ukończone, wyja-

wniło, że malwersacji dokonywano systematycznie przez kilka lat i bardzo żręcznie, że nawet nie podejrzewano by kiedykolwiek zajęć takie malwersacje. Głównego sprawcę aresztowano. Jest nim wyższy urzędnik dyrekcji. Nazwisko jego trzymane jest w tajemnicy.

jącej koło tej olbrzymiej komunikacji z całym światem rozwinęły wszystkie swoje siły, jak zdobywali niebywałą potęgę gospodarczą, widzieliśmy jak drobne na pozór państwka podbijały niemal świat cały, o ile nie politycznie, to przynajmniej gospodarczo.

Czem jest morze dla państwa i narodu, dowodem tego niech będzie choćby historia Rosji, która toczyła wiekowe walki o dostęp do wybrzeży Bałtyku. Jeden z największych władców Rosji, car Piotr Wielki nazwał własny dostęp do morza „oknem na świat”.

Czem jest morze dla państwa i narodu, tego ani nasza literatura, ani nasza nauka dokładnie jeszcze nie powiedziały, bo dopiero od dziewięciu lat stykamy się z morzem. Przez wieki byliśmy pod tym względem w bardzo ciężkich i przykrych warunkach. Dla nas zetknięcie się z przyrodą, spotkanie się z żywiołem było możliwe tylko w górach.

I jeżeli chcemy znaleźć obszerne i dokładne źródła o znaczeniu morza, to musimy udać się do literatury narodów obcych, tych narodów, dla których od wieków nie jest obcy żywioł morski i które od wieków posiadają swoją żegluga.

Już jednak z tego doświadczenia i z tych wiadomości, jakie posiadaliśmy w ciągu tych dziewięciu lat od chwili objęcia wybrzeży Bałtyku — uprzytomniamy sobie dostatecznie znaczenie morza i rozumiemy, że z punktu widzenia politycznego, cywilizacyjnego i gospodarczego, dnia 10 lutego 1920 roku stała się rzecz nadzwyczajna.

Rzeczpospolita Polska, wolna i zjednoczona otrzymała wówczas szerokie skrzydła do świetnego lotu, otrzymała wyjście z własnego brzożę na bezresne oceany, otrzymała własną drogę morską, prowadzącą do wymarzonego w snach rozkwitu, potęgi i szczęścia swoich obywateli.

W tem rzetelnym zrozumieniu doniosłego znaczenia własnych wybrzeży morskich, jak ongi przed dziewięć laty, tak samo i dzisiaj w pamiętną rocznicę, witamy Cię o Morze Polskie.

Niech sztandary białe - amarantowe nie przestaną nigdy szumić na Twoim wybrzeżu ku chwale przyszłych pokoleń, dla szczęścia, wielkości i siły Najjaśniejszej naszej umiłowanej Rzeczypospolitej Polskiej.

L. Ł.

— Pływaczewo. (Walne zebranie ochotniczej Straży Pożarnej.)

Dnia 6. IV. r. odbyło się w lokalu zebrania Walne Zebranie miejsc. Ochotn. Straży Pożarnej na którym byli obecni członkowie czynni w komplecie i członkowie wspierający, a w zastępstwie miejscowego sołtysa stud. prawa p. Krużycki.

Na wyżej wymienionem zebraniu można było ocenić owocną pracę i rozwój miejscowej Straży. Naczelnik p. Klimek Wł. obszernie przedstawił działalność w roku sprawozdawczym. Fakt dochodu w sumie 1984,67 zł., a w rozchodzie 1696,44 zł. w czasie od 1. IV. 28 — 1. IV. 29 świadczy o ruchliwości i intensywnej pracy tutaj. Ochotn. Str. Poż.

W wolnych głosach poruszano bolączki jakie dolegają miejscowym Strażakom. Poruszono sprawę skreślenia przez Wydział Powiatowy funduszu z budżetu gminnego dla tutaj. Str. Poż. Gmina uchwała sumę na uzupełnienie przyborów strażackich i subwencję przez co uznaje Straż za użyteczną, a Wydział Powiatowy, który powinien w pierwszym rzędzie uznać istnienie podobnych towarzystw jak straż pożarna dla dobra ogółu potrzebną i poparcia godną przez skreślenie wspomnianych sum hamuje jej rozwój.

Należy przypuszczać, że miejscowa Ochotnicza Straż Pożarna mimo to w pracy nie ustanie i pod przewodnictwem takiego naczelnika jakim jest p. Klimek rozwine się pomyślnie, najlepszym tego

dowodem to dotychczasowa praca, rozwój, zyskana sympatja i uznanie tutaj. obywateli".

(n).

— Brudzawki (Gdzie tu godność Polaka?). Dnia 2. IV. 29 r. odbyły się w naszej gminie wybory na sołtysa i ławników. Niestety publicznie wyznać musimy, że wybory te, dzięki 3 wyrzutom społeczeństwa Polskiego przyniosły nam Polakom hańbę O uległości powyższych jednostek względem Niemców, świadczyć może fakt, że siedmiu wyborców Polaków przeciw dwóm Niemcom potrafili wybrać pierwszym ławnikiem Niemca, pomimo tylu dzielnych kandydatów Polaków.

Stało się to dzięki trzem Polakom - zdrajcom, którzy pomimo przestróg przed wyborami umówili się z Niemcami co do wyboru sołtysa i ławników ostatnio wybranych. Nie zdołało ich także zawstydzić upomnieniem w czasie wyborów. Mamy nadzieję, że władze nie zatwierdzą tak ławnika Niemca, jak i nowo wybranego sołtysa, który całkowicie stoi pod wpływem Niemców. Gdyby nam nie przyświecało hasło utrzymania jedności polskiej, nigdyby nie wpłynęli ci trzej odszczepieńcy. Poznawszy się teraz na nich my wszyscy Polacy oświadczamy, że bronąć będziemy naszego honoru do ostatka i sprzedać się Niemcom nie pozwolimy. (Zainteresowani).

— Radzyn (Zgon zasłużonego obywatela). W ubiegły wtorek zmarł w sędziwym wieku śp. Jan

Krause, honorowy obywatel miasta Radzyna, był długi letni i zasłużony kierownik miejscowej szkoły powsz. oraz przewodniczący Rady Miejskiej. Pogrzeb odbył się w piątek dnia 12 bm. przed poł. w Pucku.

— Golub. (Występ teatru.) W nadchodzącą niedzielę tj. 21 bm. zjeżdża do naszego miasta Teatr Ludowy z Wąbrzeźna i odegra wesoły wodevil w 5-ciu aktach Krumłowskiego p. tyt. „KROLA WĄBRZEŹNA”.

RUCH TOWARZYSTW.

— Baczność Męski Chór Kościelny! Dzisiaj w poniedziałek o godz. 8-ej lekcja śpiewu dla basów. We wtorek dnia 16-go o godz. 8-ej lekcja śpiewu dla tenorów. Zarząd.

— Baczność Męski Chór Kościelny! Dzisiaj w środę o godz. 8-ej lekcja śpiewu dla basów. W czwartek dnia 18-go o godz. 8-ej lekcja śpiewu dla tenorów. Zarząd.

— Wąbrzeźno. Zebranie restauratorów odbędzie się w czwartek dnia 18. 4. 29 o godz. 10,30 przedpoł. w lokalu p. Stępniewskiego, Rynek nr. 10 liczący udział członków uprasza się z powodu bardzo ważnych spraw. Zarząd.

— DZIŚ śpiew „LUTNI”. Przybycie wszystkich konieczne.

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski” B. Szczuka, Wąbrzeźno. Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Szczuka Wąbrzeźno. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

+

Dnia 13 bm. o godz. 6 rano zasnął w Bogu opatrzony Sakramentami św. nasz skarbnik i współzałożyciel straży pożarnej

śp.
Bolesław Motycki
w 26 roku życia.

O czem donosi
Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej
w Czystochlebie

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 17 bm. o godzinie 10-tej w kościele parafjalnym w Wąbrzeźnie.

Obwieszczenie.
Na mocy uchwały Rady Miejskiej z dnia 4. 4. 1929 r. w sprawie zaprowadzenia prądu zmiennego

wypowiada

Zarząd Elektrowni Miejskiej, zgodnie z ogólnymi przepisami dostarczania energii elektrycznej **wszystkim konsumentom** na ulicach Kolejowej, Halle-ra i poprzecznych dostawę energii elektrycznej systemem prądu stałego z dn.

30 sierpnia 1929 r.

Właściciele motorów, którzy mają zamiar za pośrednictwem Elektrowni Miejskiej nabyć nowe motory na korzystnych warunkach, winni się zgłosić do Zarządu Elektrowni

najpóźniej do 20 kwietnia 29 r.

Późniejsze zgłoszenia bezwarunkowo nie będą uwzględnione.

Zarząd Elektrowni Miejskiej
Schwarz burmistrz Int. Nowacki kierownik

Lekcje tańców
KURS NOWOCZESNYCH TAŃCÓW
w stylu salonowym rozpocznie się dnia 25-go kwietnia br. o godz. 7.30 w „HOTELU pod BIAŁYM ORLEM”
TAM PRZYJMUJE SIĘ ZGŁOSZENIA
Fryda Sinell, :: Grudziądz

MILJONY ZŁOTYCH
można wygrać w 19 Loterii Państwowej.

— CO DRUGI LOS WYGRYWA —

Cena losu w każdej klasie
ćwiartka 10 zł. — połówka 20 zł. — cały los 40 zł.

Kup natychmiast los,

gdyż ciągnięcie I klasy odbędzie się 23 i 24 maja

KOLEKTURA PAŃSTWOWEJ LOTERJI
„GŁOS WĄBRZESKI” właśc.: B. Szczuka — Wąbrzeźno

KINO-TEATR
Hotel Dwór Wąbrzeski

W czwartek, dnia 18 bm.

KELNER
Z MOSKIEWSKIEJ RESTAURACJI

„JAR”

Wstrząsający dramat
zydiowy w 12 aktach.

Film pełen emocji i porywu! — Film pod każdym względem oryginalny i niecodzienny!

Główne role kreują najwięksi artyści Moskiewskiego teatru jak
M. CZECHOW
największy dramaturg i nasza uroczą rodaczkę
W. MALINOWSKA
Każdy miłośnik kina winien ten film zobaczyć.

Rozpowszechniajcie
GŁOS WĄBRZESKI

Kupuję stale wszelkie
surowe skóry

oraz skóry od wydry, kuny, lisa, tchórze i końskie włosy
po najwyższych cenach dziennych —

FELIKS WIŚNIEWSKI
Tel. 148 obok apteki Tel. 138

Jaja
na eksport
kupuje stale po najwyższych cenach dziennych.
E. Goetz, eksporter jaj
Wąbrzeźno Kolejowa 63.
Rynek I — Telefon 174

Dziewczyna
do dzieci może się zaraz zgłosić
Dąbrowska
Wolności 11

MAM
beczki dębowe
na sprzedaż
Paweł Piotrowski
Hurtownia towarów kolonialnych. Palarniakawy
Wąbrzeźno, Kolejowa 61/62

Pomocnika
stolarskiego
poszukuje
E. REICH

Starsza — uczęca
dziewczyna
do wszelkich prac domowych potrzebna
Z. Strońska
Chełmińska

TUMNY
w wielkim wyborze
stale na składzie
BARYLSKI
KOLEJOWA 4

Zgubiłem
książkę
wojskową
którą niestety
Tomasz Nowak
Osieczek
pow. wąbrzeski

Buraków
pastornych
i półcukrowych
około 800 ctr. sprzedam.
Zgłoszenia pisemnie pod
adresem:
Lisewo — resztówka
poczta Golub

Uczeń berlińskiego konserwatorium Sterańskiego
UDZIELA
lekcji gry
na fortepianie
Zgłoszenia przyjmuje od
19-13 godz.
Wrzeszczyński
ul. Kościuszki 7.

Potrzebny
pasterz-dojarz
do 20 krów
z dwoma zacięźnikami
Zahlermann Piwnice
Telefon Niezwyć 12

Agenci
do sprzedaży narzędzi rolniczych za wysoką prowizją poszukiwani.
Zgłoszenia: **Zakłady rolnicze, Lwów**, Skrytka pocztowa 174.

Różne krzacaste, buxpan, maliny, truskawki, porzeczki, gruszeki, jabłonki, siłwki, peony, bratki, niezapomnianki, machonie, tuje, orzechy włoskie, wierzby płaczące
sprzedaje

Ogrodn. **Niedźwiedz**
p. Wąbrzeźno Pomorze

Żądaj
wszędzie
GŁOS WĄBRZESKI

Kino Słońce
Hotel pod „Białym Orłem”

Chcesz mieć miłości upojone kwiaty
Pragniesz dalekie podziwiać światy
Cudne kobiety, rączy „cow-boys”
Posłuchaj: Wszystkie pragnienia twoje
Choć jak płomienne, choć jak gorące
Ugasisz zawsze tu!
W kinie „Słońce”!!

W poniedziałek, dnia 15. 4., we wtorek, dnia 16. 4. tylko o godzinie 8-mej wieczorem

Wyświetlać będziemy arcywesołą sztukę pod tytułem:

Wino, ruleta i kobieta

Film osnuty na tle życia wielkomięjskiego,
Wesoła historia w 10-ciu wielkich aktach.

W rolach głównych królowa ekranu
—: **Liana Haid** — **Małgorzata Kupfer** —:
i **Jakób Tiedtke**

Ponadto
— **Nowy Tygodnik „Paramountu”** —

z nadzwyczajnym nadprogramem
Anons: **MAŁŻENSTWO** z Brigidą Helm

Opłata pocztowa ryczałtem

INŻYNIEROWIE FRANCUZCY PRZYBĘDĄ NA P. W. K.

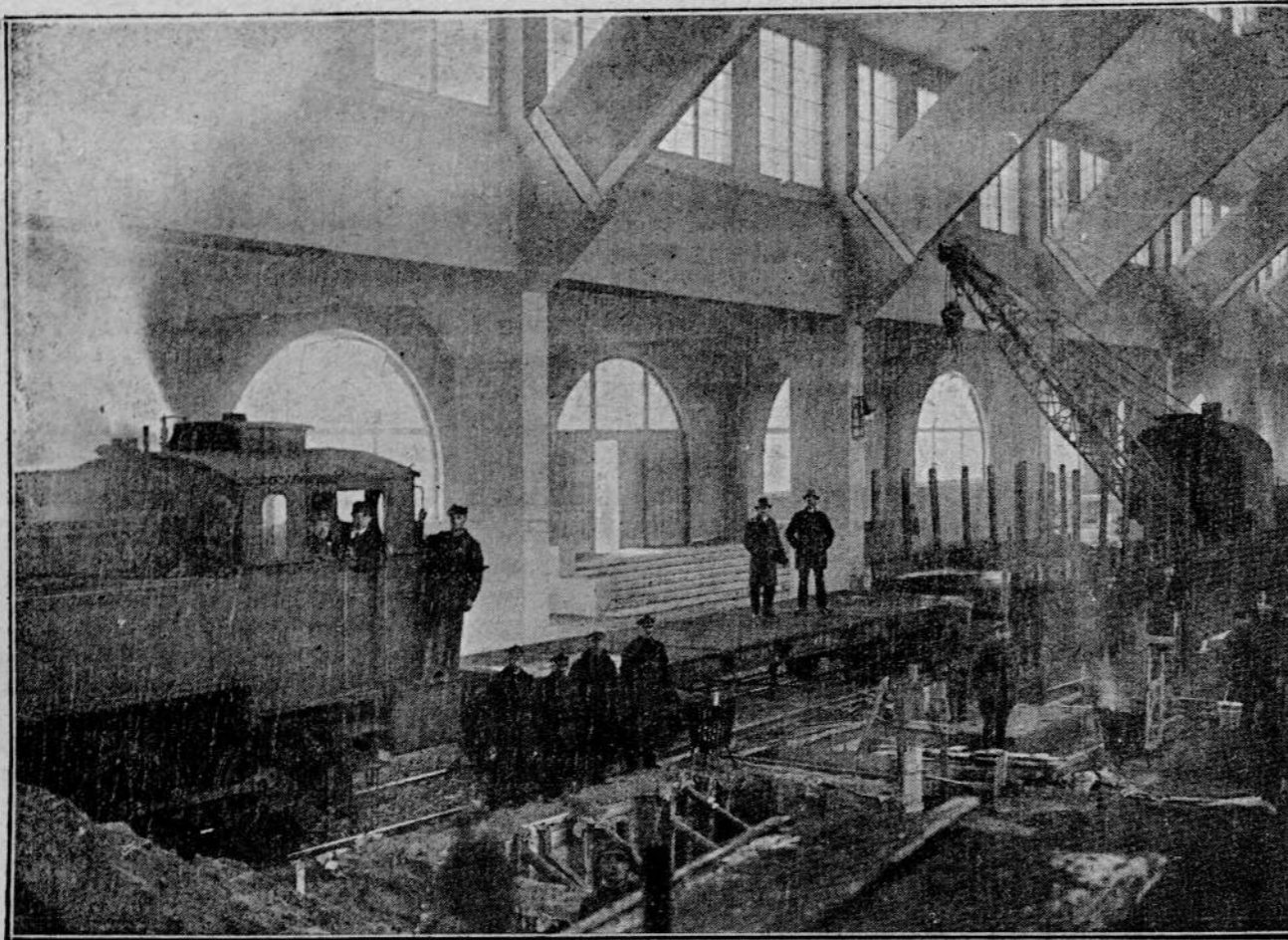
Okolo 22 czerwca r. b. przybędzie do Poznania wycieczka inżynierów francuskich w celu zwiedzenia Powszechnej Wystawy Krajowej. Inżynierowie francuscy przybędą najpierw do Warszawy, gdzie rewizytować będą inżynierów polskich, którzy w roku zeszłym odbyli wspólną wycieczkę do Francji.

GŁOS WĄBRZEŃSKI

BEZPŁATNY DODATEK ILUSTROWANY
poświęcony Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu

SAMOCOHODY I MOTOCYKLE NA P. W. K.

Polską produkcję samochodową reprezentować będzie na P. W. K. przede wszystkim fabryka „Ursus”, mająca nawet swój osobny pawilon. Większość wystawców będą stanowili wystawcy karoseryj krajowych, montowanych na wozach zagranicznych. Ponieważ dotychczas nie posiadamy ani jednej fabryki motocyklów — wystawa tego przemysłu ograniczy się do części zapasowych, produkowanych w Państwowych Zakładach Inżynieryjnych.

W HALI CIĘŻKIEGO PRZEMYSŁU WRE ŻYCIE. OTO POCIĄG, KTÓRY DOWOZI EKSPONATY.

Nie tylko nauka — ale i rozrywka „Wesołe Miasteczko“ na P. W. K.

będzie bardzo ciekawie i pomysłowo urządzone

Kurs prelegentów na P. W. K.

W celu rozwinięcia szerokiej akcji propagandowo - odczytowej w całym kraju urządziła Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu dwutygodniowy kurs prelegentów.

Otwarcie kursu nastąpiło w Hali Włókienniczej. Otwarcia dokonał imieniem Zarządu i Dyrekcji PWK. dyrektor administracyjny p. Szczurkiewicz. Na kurs przybyło ponad 100 osób ze wszystkich województw Rzeczypospolitej. Uczestnicy zjazdu reprezentowali szereg organizacji zawodowych, społecznych całego kraju, a więc komitety wojewódzkie PWK., kuratoria szkolne, sejmiki powiatowe, organizacje rolnicze, oświatowe, społeczne i Federację Obrońców Ojczyzny.

Na program kursu złożyły się: ogólne objaśnienie i opis terenów — dr. Osński, referat dyr. Szczurkiewicza na temat genezy, celu i zadań Powszechnej Wystawy Krajowej, referat p. Jaxy - Bykowskiego na temat znaczenia PWK. dla rolnictwa, referat „Wychowanie fizyczne na PWK.” wygłoszony przez por. Kaseję, w zast. dyr. dr. Osmolskiego. Komunikacja kolejowa w mieście i na terenach P.

dziesięciu uczestników zjazdu, stawiając szereg zapytań lub uwag, dotyczących aktualnych zagadnień, związanych z Wystawą. Zapytania dotyczyły w głównej mierze sprawy organizacji wycieczek i kwestji propagandy. Szczegółowych odpowiedzi pytającym udzielił dyr. Szczurkiewicz, dyr. Skibniewski i dyr. Szumański. Wszystkie wysunięte dezyderaty i uwagi zostały zaprotokółowane i będą przedstawione Zarządowi Powszechnej Wystawy Krajowej celem ich pozytywnego załatwienia.

Kurs odbył się nadzwyczaj sprawnie, dając uczestnikom jego maksimum wyczerpujących informacji, dotyczących Powszechnej Wystawy Krajowej. Wyraz ogólnemu zadowoleniu uczestników kursu dał w krótkim przemówieniu przybyły na kurs prelegentów dyrektor Biura Zjazdów Samorządu Ziemińskiego p. poseł Rusinek, dziękując w serdecznych słowach za wzorowe zorganizowanie i przeprowadzenie kursu, który niewątpliwie odegra poważną rolę w szerokiej propagandzie Powszechnej Wystawy Krajowej wśród sfer społecznych całego kraju.

ni-ko. z-ty-dy-ty. co wa- wik. na- at!-zy-za- nie- sie- nie-

...biednych, starych i młodych, rodaków i obcych i wobec wszystkich jednakowo spełnić musi przyjęte na siebie obowiązki.

W ogólnym programie Wystawy, traktującej o wszelkich przejawach życia polskiego, nie można było pominąć dziedziny, która wszystkim jednak łączy i z której dobrodziejstw każdy w wolnej chwili korzystać pragnie. Dziedziną tą — to uciecha, wesołość i śmiech.

Otóż Powszechna Wystawa Krajowa przy poważnym swym i podniosłym charakterze posiadać będzie również wydzielony obręb, w którym automatycznie królować będzie muza radości i rokokowych wzruszeń.

„Wesołe Miasteczko” — to nazwa parku rozrywkowego, położonego na terenach zachodnich P. W. K., gdzie na powierzchni 30 tys. m. kw., stanie kilkadziesiąt obiektów atrakcyjnych wszelkiej natury i rozmiarów, z których za przystępną opłatą korzystać będą szerokie rzesze publiczności. „Wesołe miasteczko” udostępnione będzie wszystkim zwiedzającym Wystawę, a za osobną opłatą jednego złotego każdemu, kto poza Wystawą zechce korzystać z pobytu na „Wesołym miasteczku”. Drugi warunek uwzględni oczywista mieszkańców miasta Poznania, którzy w czasie trwania Powszechnej Wystawy Krajowej zechcą częściej korzystać z atrakcyj „Wesołego miasteczka”.

Kontrakty z przedsiębiorcami obiektów atrakcyjnych zostały zawarte i obecnie odbywa się już wózka ich na teren „Wesołego Miasteczka”. O rozmiarach i ilości tych obiektów świadczyć może fakt, że na przewóz ich potrzeba ponad 100 wagonów kolejowych. Zmontowanie samej tylko „Kolejki górskiej” kosztować będzie około 100 tys. zł. Powierzchnia zajęta przez kilka obiektów atrakcyjnych zamknięć się będzie w ramach od

...dział uczestnikom rozrywek nieprzebraną miarę ewolucji, wprowadzając ich w zupełnie nieprzewidziane, śmieszne sytuacje.

I tak: W wagonikach „kolejki górskiej” przeżywać będzie można mocję zawrotnej jazdy na trudnych do pokonania krzywiznach, pochyłościach i wzniesieniach drogowych. Tak zwana „Kaskada wodna” pozwoli z wysokiego wzniesienia błyskawicznie stoczyć się w łodzi na otwarte wody stawu. Na Torze samochodowym” udostępniona będzie każdemu przejeżdżka oryginalnym dwuosobowym autem, którym bez najmniejszej znajomości sfoferki można będzie samodzielnie kierować. Dla dzieci za instalowany jest „autodrom” z samochodzikami małych rozmiarów, pędzonych baterią elektryczną i zaopatrzonych w zderzaki. Różnorodnych aerodromów i imprez emocjonalnej jazdy będzie kilka. Bardzo pociesznym obiektem atrakcyjnym jest t. zw. „Dziki osioł” — wózek, ozdobiony na przedzie osłim łbem. Wózek, w którym znajdzie pomieszczenie 6 osób, przybierając zgoła niespodziewane pozycje, sprawiać będzie wrażenie rozbrykanego osła. „Koło śmiechu”, wirująca płyta, na której nikt równowagi nie utrzyma nawet w pozycji leżącej. „Tor saneczkowy”, ludzaco imitujący prawdziwy tor górski, karuzele najrozmaitszych gatunków, „latające fotele” i t. p. atrakcje z niemiłym powodzeniem spełniać będą misję rozweselenia publiczności. Nawet dla amatorów konnej jazdy urządzone będzie hippodrom z prawdziwymi wierzchowcami. Poza temi obiektami większej miary wzniesione zostaną bazy szczęścia, automaty, strzelnice i t. d. i t. d., w których każdy za kilka groszy nie omieszka poddać się próbie szczęścia.

Nie sposób jest w krótkiej formie szczegółowo opisać i wyliczyć wszystkich atrakcyj, jakie znajdują

...ka” wzniesiony został również duży rozmiarów dancing z restauracją — swego rodzaju osobliwość architektonicznej konstrukcji — którego kopuła, cała oszklona, nie ma podobnej sobie w całej Europie. Dancing, urządony według nowoczesnych pomysłów nie ustępuje dancingom wielkich stolic świata. Tak samo wytwornie urządzone będą restauracja browaru „Okocim” i pasztecarnia „Pod Twardowskim”. Legendarna postać Twardowskiego, siedzącego na księżycu, będzie niejako symbolem charakteru „Wesołego Miasteczka”.

Wszystko jak w bajce.

„Atrakcje i rozrywki” — nac. Głowacki, „Organizacja wycieczek” — dyr. Skibniewski, „Zadania szkolnictwa wobec PWK” — prof. Zawadzki, „Kwaterunek w czasie PWK.” — dyr. Szumański, „Apropowizacja w czasie PWK” — nac. Głowacki „Propaganda P. W. K.” — p. Punicki.

Przed przystąpieniem do wystąpienia referatów uczestnicy kursu zwiedzili szczegółowo tereny wystawowe. Po wyczerpaniu programu kursu odbyła się szeroka dyskusja, w której zabierało głos kilku

Nadeszło już do Poznania 20 wagonów z urządzeniami obiektów atrakcyjnych „Wesołego Miasteczka”. Jest to dopiero część instalacji. Po wykończeniu robót przygotowawczych na terenach przystąpi się niezwłocznie do ustawiania „Miasteczka”.

POMYSL zawczasu o tem, że **POWINIENES** i ty zwiedzić P. W. K.

UCZESTNICY KURSU PRELEAGENTÓW — O CZEM PISZEMY OBSZERNIEJ NA INNEM MIEJSCU.

